

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg Plan og Miljø		
Kommunestyret		

Innføring av lokal forskrift om nedgravde oljetanker

Kommunedirektørens forslag til innstilling:

Vedlagte forslag til forskrift om nedgravde oljetanker vedtas med hjemmel i forurensningsforskriften kapittel 1, § 1-2.

Vedlegg:

forskrift oljetanker til politisk behandling
Innføring av lokal forskrift om nedgravde oljetanker
Uttalelse fra Fylkesmannen i Trøndelag datert 18.03.20
Forskriftsutkast
Forurensningsforskriften

Saksopplysninger

Fra 01.01.2020 er det et generelt forbud mot fyring med mineralolje (fossil fyringsolje og parafin) til oppvarming av bygninger. Hensikten er å redusere klimagassutslipp. Forbudet innebærer at flere oljetanker går ut av bruk.

Forurensningsforskriften kapittel 1 stiller krav for å motvirke forurensning fra nedgravde oljetanker. Forskriftens kapittel 1 gjelder bare for tanker over 3200 liter, men det er i forskriften § 1-2 åpna for at kommunen i særlige tilfeller kan vedta lokal forskrift om at bestemmelsene også skal gjelde for tanker under denne grensa.

Etter forurensningsforskriften § 1-8 skal tanker som permanent tas ut av bru, tømmes og graves opp. Nedgravde tanker som tas midlertidig ut av bruk, «skal tømmes for olje og sikres slik at utilsiktet påfylling ikke kan forekomme.» Ved utfasing av fossilt brensel vil mange nedgravde oljetanker gå ut av bruk. En stor del av oljetankene er ståltanker installert på 1960- og 70-tallet. Tankene og tilhørende rørsystem er utsatt for korrosjon, og glassfibertanker blir mer utsatt for brudd jo eldre de blir. Risikoen for lekkasjer øker jo lenger tankene ligger i grunnen, og det kan

føre til forurensning av vann, jord og grunn. Nedgravde oljetanker bør derfor tømmes, rengjøres og sendes til destruering. I enkelte tilfeller kan det være komplisert og dyrt å grave opp oljetanker. Det kan for eksempel være byggverk eller andre anlegg som er plassert over tanken. Forskriften § 1-8 åpner for at kommunen i særlige tilfeller kan gi tillatelse til at slike oljetanker blir liggende etter tømming, rengjøring og forsegling.

Hvis det ikke innføres lokal forskrift, vil forurensningsloven § 7 være gjeldende for nedgravde oljetanker. Denne bestemmelsen lyder: «*Ingen må ha, gjøre eller sette i verk noe som kan medføre fare for forurensning uten at det er lovlig etter §§ 8 eller 9, eller tillatt etter vedtak i medhold av § 11.*

Når det er fare for forurensning i strid med loven, eller vedtak i medhold av loven skal den ansvarlige for forurensning sørge for tiltak for å hindre at den inntre. Har forurensningen inntrådt skal han sørge for tiltak for å stanse, fjerne eller begrense virkningen av den. Den ansvarlige plikter også å treffe tiltak for å avbøte skader og ulemper som følge av forurensningen eller av tiltakene for å motvirke den. Plikten etter dette ledd gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skader og ulemper som skal unngås.

Bestemmelsen i annet ledd gjelder også forurensning som er tillatt etter § 11 dersom det er åpenbart at vedtaket kan omgjøres etter § 18 første ledd nummer 1 eller 2. Tilsvarende gjelder dersom det av samme grunner er åpenbart at det etter § 9 tredje ledd kan gjøres unntak fra forskrift som tillater forurensning.

Forurensningsmyndigheten kan pålegge den ansvarlige å treffe tiltak etter annet ledd første til tredje punktum innen en nærmere angitt frist.»

For oljetanker som ikke er nedgravd, er det forurensningsloven § 7 som gjelder. Det samme gjelder for nedgravde oljetanker som fortsatt skal være i bruk.

Utvalg plan og miljø vedtok i møte 26.02.2020 å legge ut forslag til forskrift om nedgravde oljetanker til offentlig ettersyn. Forslaget ble offentliggjort på kommunens hjemmeside, og det ble sendt til berørte instanser. Høringsfristen var satt til 15.05.2020.

Fylkesmannen i Trøndelag har i brev 18.03.2020 kommet med uttalelse der det tilrås at det tas inn følgende formulering i forskriften § 3-1: «*Nedgravde oljetanker som fremdeles skal være i bruk, og som ligger i flomutsatte områder...*»

Fylkesmannen begrunner sin tilrådning med at den lokale forskriften ikke skal reise tvil om at forurensningsforskriften § 1-8 gjelder ved innføring av lokal forskrift. Dette innebærer at tanker som permanent tas ut av bruk skal tømmes og graves opp med mindre det foreligger særlige tilfeller som gjør at kommunene gir tillatelse til at disse rengjøres og fylles med sand eller grus ol i stedet for oppgraving.

Vurdering

Stjørdal skal være en foregangskommune innen klima- og miljøtiltak. Innføring av lokal forskrift er et tiltak som vil være med på å begrense risikoen for oljeutslipp til grunn, jord og vann. Lokal forskrift vil gi innbyggerne bedre forutsigbarhet med hensyn til regelverk og oversikt over potensielle forurensningskilder. Av nabokommunene har Frosta, Levanger og Meråker innført lokal forskrift.

Kommunedirektøren vurderer det slik at det ikke er grunn til å begrense virkeområdet for forskriften til deler av kommunen. For å unngå at oljetanker flyter opp og at det fører til fare for

lekkasjer, bør det stilles krav om forankring. Krav om forankring av oljetanker bør gjelde i flomutsatt områder og i områder med varierende eller høyt grunnvannsnivå.

Innføring av lokal forskrift vil innebære at eier av oljetank blir pliktig til å sende dokumentasjon etter forurensningsforskriften § 1-5 og § 1-9. Kommunen vil få en tilsynsrolle etter forurensningsforskriften § 1-10. Videre vil kommunen måtte behandle søknader etter forurensningsforskriften § 1-8 andre ledd. Det er vanskelig å beregne ressursbruken som følge av innføring av lokal forskrift. Det er ikke hjemmel for innføring av gebyr etter kapittel 1 i forurensningsforskriften.

Forurensningsforskriften kapittel 1 angir ingen formelle kompetansekrav til den som skal tømme, rengjøre og grave opp oljetanker. Miljødirektoratet driver ingen form for sertifisering eller godkjenning av de enkelte aktørene. Plikten i forurensningsloven § 7 til å unngå forurensning innebærer at det er krav til at arbeidet må utføres på en slik måte at det ikke utgjør noen fare for forurensning. Dette krever at aktøren har tilstrekkelig kompetanse på feltet. Den som påtar seg slikt arbeid kan også bli sittende igjen med ansvar dersom det oppstår oljesøl. Restoljen vil være farlig avfall som må leveres til lovlig mottak. Virksomheter har plikt til å deklare det farlige avfallet ved levering til avfallsmottak. Dette følger av avfallsforskriften kapittel 11. Oppgravde tanker skal leveres til et lovlig avfallsmottak. Det er bare hvis det er utstedt renhetssertifikat at tanken kan leveres som skrapjern. For håndtering av nedgravde oljetanker kan flere andre regelverk komme til anvendelse, for eksempel knytta til sikkerhet og brann- og eksplosjonsfare. Kommunedirektøren anser det ikke som nødvendig å gjennom lokal forskrift stille strengere krav enn det som allerede gjelder gjennom dagens lover og forskrifter.

Det er tatt hensyn til Fylkesmannens tilrådning i den vedlagte forskriftsteksten. Ut over det er det ikke gjort endringer i forskriftsteksten etter at forslaget ble lagt ut til offentlig ettersyn.